

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ İŞĞAL OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRİNDƏ TARİXİ QƏBİRİSTANLIQLARIN DAĞIDILMASI VƏ ERMƏNİLƏR TƏRƏFİNDƏN YENİ DAİMİ "QƏBİRİSTANLIQLARIN" YARADILMASI

Sənəd 9516
8 iyul 2002-ci il

Məsləhət üzrə Təklif
R.Hüseynov cənabları və başqaları tərəfindən təqdim olunmuşdur

Hazırkı təklif Assambleyada müzakirə edilməmişdir və yalnız onu imzalayan üzvlər tərəfindən təsdiq edilir

Ermənistan Respublikası tərəfindən işğal edilmiş Azərbaycan ərazisində ən çox güclü dağıntıya və viran edilməyə məruz qalmış mədəni irs nümunələri arasında hər şeydən əvvəl bütün dini abidələr, məbədilər və qəbiristanlıqlar göstərilməlidir. İşğalçılar Dağlıq Qarabağ regionunda və onu əhatə edən yeddi Azərbaycan rayonunda olan bütün müsəlman qəbiristanlıqlarını viran qoymuş və qiymətli baş daşlarını həmin yerlərdən oğurlamışlar. Bu vandalizm aktları bir tərəfdən Azərbaycanlıları təhqir etmək məqsədilə, və digər tərəfdən isə tarixi sənəd kimi vacib əhəmiyyət kəsb edən qəbiristanlıqları viran qoymaq yolu ilə Azərbaycanlıların bu torpaqlarda olan tarixi nişanələrini silib atmaq məqsədilə edilmişdir.

Ermənistan hərbi qüvvələri işğal edilmiş ərazilərdə viran qoyulmuş yüzlərlə Azərbaycan qəbiristanlıqlarının yerində bir çox yeni ölü zonaları və qəbiristanlıqlar yaratmışlar ki, bunlar da gələcəkdə yeni ölüm hadisələrinə səbəb olacaqdır.

Belə ki, onlar işğal altında olan altı müxtəlif yerdə, içində radioaktiv tullantılar olan minalanmış konteynerlər basdırmışlar. Bu konteynerlərin partlaması, təxminən 300 kv. km olan sahəni ölü zonaya çevrilməsinə səbəb ola bilər.

Bu növdən olan başqa bir konteyner fuqas tipli partladıcı ilə doldurulmuş halda Ağdam və Əsgəran rayonları arasında basdırılmışdır ki, bu da 50 km radiuslu bir sahəni qəbiristanlığa döndərə bilər.

2000-ci il iyulun 12-də Ermənistanın Səhiyyə Nazirliyində keçirilmiş yeni müalicəedilməz vərəm virusları ilə mübarizəyə həsr edilmiş konfransdan sonra Azərbaycanın Ağdam rayonunun işğal edilmiş Məlikli, Maqsudlu, Əlimədətli kəndlərində xüsusi qəbiristanlıqlar yaradılmışdır. Təhlükəli infeksiyalardan və sağalmaz xəstəliklərdən vəfat etmiş insanlar sistemətik olaraq Ermənistandan buraya gətirilir və bu qapalı qəbiristanlıqlarda basdırılırlar. Azərbaycanın Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli kəndində vərəm virusları ilə yoluxmuş ölü cəsədlərinin tədqiqi ilə məşğul olan tədqiqat laboratoriyası təşkil edilmişdir. Bu ölü cəsədləri həmin laboratoriyadan 1 km aralıqda yerləşən Kürmahmudlu kəndində basdırılırlar. Bu laboratoriyanın həyat üçün təhlükəli olan çirklə və zəhərli suları Araz çayına axan Köndələnçay çayına atılır.

1999-cu ildə Ermənilər Rusiya mütəxəssislərinin köməklili ilə Azərbaycanın Kəlbəcər rayonunun Çaykənd yaşayış sahəsində nüvə tullantıları üçün anbar quraşdırmışlar. Bundan əlavə, Ermənilər Azərbaycanın işğal edilmiş Zabux, Migidərə (Laçın rayonu), Xanlıq, Bala, Soltanlı (Qubadlı rayonu), Xıdırlı, Göytəpə (Ağdam rayonu), Diligərdə, Pirəhmədli (Füzuli rayonu) kəndlərində nüvə tullantıları üçün qəbiristanlıq yaratmışlar.

Bundan əlavə, Ermənilər, hərbi əməliyyatların başlayacağı halda tərkibində antraks olan baktərioloji silahdan istifadə etməklə Naxçıvan və Gəncə istiqamətində olan geniş Azərbaycan ərazilərini qəbiristanlığa çevirməyi planlaşdırır (K. Alibekov: "Biological ganger", Washington, 2000).

Assambleya Ermənistan Respublikasının vətəndaşları və bütün regionun əhalisinin sağlamlığı üçün ciddi təhlükə törədən və törədəcək fəaliyyəti ilə əlaqədar dərin narahatçılığını ifadə edir və bu problemin Assambleyanın Sosial, Sağlamlıq və Ailə işləri üzrə Komitəsində müzakirə etməyi zəruri sayır.

Assambleya bunu tövsiyə edir ki, Nazirlər Komitəsi yuxarıda göstərilmiş fəaliyyətə son qoymaq üçün Ermənistan Respublikasına təcili təzyiqliq mexanizmlərindən istifadə etsin.

Huseynov R., Azerbaijan, LDR
Aliyev G., Azerbaijan, EDG
Aliyev I., Azerbaijan, EDG
Bajrami, "the former Yugoslav Republic of Macedonia", EDG
Coifan, Romania, LDR
Gonul, Turkey, EPP/CD
Goulet, France, EDG
Gulek, Turkey, SOC
Hajjiyeva, Azerbaijan, EPP/CD
Huseynov A., Azerbaijan, EDG
Ibrahimov, Azerbaijan, LDR

Kalkan, Turkey, EDG
Kilclooney, United Kingdom, EPP/CD
Kovalev S. Russia, LDR
Landsbergis, Lithuania, EPP/CD
Mutman, Turkey, SOC
Oliverio, Italy, SOC
Penchev, Bulgaria, NR
Pollozhani, "the former Yugoslav Republic of Macedonia", EDG
Prisacaru, Romania, SOC
Rakhansky, Ukraine, UEL
Rigoni, Italy, EPP/CD
Saglam, Turkey, EPP
Seyidov, Azerbaijan, EDG
Telek, Turkey, EDG
Tepshi, Albania, EPP/CD
Torbar, Croatia, EPP/CD
Toshev, Bulgaria, EPP/CD
Vakilov, Azerbaijan, EDG
Yurur, Turkey, EDG

[1] SOC: Socialist Group
EPP/CD: Group of the European People's Party
EDG: European Democratic Group
LDR : Liberal, Democratic and Reformers' Group
UEL: Group of the Unified European Left
NR: not registered in a group